

BLENDOW

LEXNOVA

LEXNOVA NYHETER

Stöldömd polis frias av oenig hovrätt – fick ”låna” kaffepaket från jobbet

Publicerad

26 OCT 2022

Hovrätten frikänner en polis som i tingsrätten fällts för stöld, för att ha tagit ett paket kaffe från polisstationen. Det har funnits en sedvänja som gjort att varken ansvar för stöld eller egenmäktigt förfarande kan aktualiseras i kvinnans fall, enligt hovrättens majoritet. Två domare vill dock, i likhet med tingsrätten, fälla för stöld.

Det var under försommaren 2020 som det började försvinna kaffe och kontorsmaterial från den lokala polisstationen i Älmhult. En internutredning inleddes och gruppchefen på polisstationen hade på eget initiativ börjat göra diskreta markeringar på de kaffepaket som köptes in och placerades i stationens köksförråd.

Internutredningen pekade mot en nu 55-årig polis med över 30 års erfarenhet i yrket. Tanken var också att kvinnan skulle delges misstanke om stöld från arbetsgivaren när hon kom tillbaka från sommaresemester i mitten av augusti. Men en kväll några dagar dessförinnan loggade kvinnan in på poliskontoret för ett kortvarigt besök. Detta fick gruppchefen att agera - och vid en kontroll visade det sig att två kaffepaket saknades.

Åklagaren beslutade då om husrannsakan. Polisområdeschefen åkte själv ut till kvinnans gård ihop med två polismän och man påträffade då ett öppnat kaffepaket som visade sig ha samma diskreta märkning som gruppchefen gjort på kaffet på jobbet.

Det var mot denna bakgrund som kvinnan kom att åtalas för stöld vid Växjö tingsrätt.

Under huvudförhandlingen lämnade kvinnan sin syn på vad som hänt.

Att hon helt kort besökt polisstationen under semestern hade haft att göra med att hon behövt hämta handlingar i sin pågående skilsmässa som hon förvarat där, för att de gemensamma barnen inte skulle se dem. Hon hade dessförinnan handlat mat, men insåg under besöket på arbetsplatsen att hon glömt köpa

kaffe till nästa morgon, när hon dessutom skulle ha hantverkare hemma. Då hade kvinnan kommit på att hon kunde ta ett paket tillfälligt på stationen och ersätta det efter helgen, när hon skulle vara tillbaka i tjänst.

Väl hemma visade det sig att kvinnans dotter redan köpt kaffe. Paketet från stationen hamnade då på en hylla - och tanken var att ta med det in till stationen nästa arbetsdag. Så långt kom dock aldrig kvinnan, för redan nästföljande dag dök polisområdeschefen gråtandes upp på gården.

Kvinnan hade blivit chockad och trott att det hänt någon anhörig någonting och hade därför haft svårt att uppfatta vad som sades under husrannsakan. Hon var dock helt oförstående inför åtalet. På arbetsplatsen hade det funnits en sedvänja om att låna saker och ting. Man kunde till exempel låna släp eller tvätta sin bil på polisstationen, förklarade hon.

Uppgifterna om den påstådda sedvänjan tillbakavisades dock av polisområdeschefen. Tingsrätten ansåg därför att det hade funnits anledning för kvinnan att lämna en lapp eller liknande om hon avsett att ”låna” ett paket kaffe från stationen.

Domstolen ansåg även att kvinnan måste ha förstått att det handlade om en husrannsakan och tog fasta på uppgifter i polisområdeschefens vittnesmål att kvinnan på upprepade frågor hävdade att det aktuella kaffepaketet köpts på den lokala matbutiken.

Tingsrättens slutsats var att invändningen om att tillgreppet bara varit ett lån var motbevisad. Kvinnan skulle i stället fällas till ansvar för att ”otillbörligen och med uppsåt ha tillägnat sig aktuellt paket kaffe”, skrev tingsrätten. Värdet på varan var i och för sig lågt, men i och med att det handlade om ett tillgrepp av en polisman från hennes arbetsgivare skulle gärningen rubriceras som stöld.

Med hänsyn till att kvinnan med största sannolikhet skulle avskedas som en följd av domen bestämdes påföljden till villkorlig dom utan några dagsböter.

Göta hovrätt river nu upp domen mot kvinnan och frikänner henne helt.

Åklagaren har i hovrätten valt att inte bara åtala för stöld utan även framställt ett alternativt yrkande på ansvar för egenmäktigt förfarande.

Något samtycke till att ta kaffepaketet i fråga har inte funnits - och det har därför handlat om ett olovligt tagande i straffrättslig bemärkelse. Frågan är om kvinnan agerat med tillägnelseuppsåt.

Enligt polisområdeschefens vittnesmål i tingsrätten har det inte funnits någon sedvänja på polisstationen där anställda fått låna saker från arbetsgivaren vid behov. Andra vittnen som hörts i hovrätten har dock delvis bekräftat kvinnans uppfattning. Det har visserligen inte handlat om lån av förbrukningsvaror, men verktyg, slagborr, släpkärra, biltvätthall och lokal för barnkalas är alla exempel på saker som lånats ut till de anställda.

Kvinnans berättelse går ut på att hon skulle använda kaffepaketet - och ersätta det med ett exakt likadant. I andra sammanhang brukar konsumtion av en tillgripen sak kunna tala för ett tillägnelseuppsåt. Kvinnan har här bekräftat att hon tänkt konsumera kaffet, men i praktiken har det inte blivit så - eftersom dottern redan köpt kaffe.

Det kvinnan sagt under husrannsakan talar i och för sig mot en avsikt att bara låna kaffet. Försvaret har samtidigt åberopat en rad vittnen som ger stöd för kvinnans förhållningssätt, däribland vittnesmål från hennes båda döttrar. Med hänsyn till den bevisning som åberopats i hovrätten kan beviskravet för att

kvinnan agerat med tillägnelseuppsåt inte längre anses uppfyllt. Stöldåtalet ska därför ogillas.

När det gäller egenmäktigt förfarande är definitionen av ”olovligt tagande” inte riktigt densamma som vid stöld. Här kan det nämligen räcka med ett ”hypotetiskt samtycke” för att det inte ska anses handla om ett olovligt tagande. Man gör sig till exempel inte skyldig till egenmäktigt förfarande om man lånar något av en granne under antagande av att man skulle ha fått tillstånd till detta om man kunnat fråga ägaren. Lokal sedvänja kan enligt litteraturen också spela in.

Det är något oklart var gränsen för förmåner som fått lånas på polisstationen gått. Flera exempel innefattar dock en förmån som vida överstigit värdet av ett paket kaffe - och vid lån av till exempel en biltvättshall handlar det även om ett lån där man förbrukar något i form av el och vatten.

”De oklarheter som funnits på arbetsplatsen i fråga om vilka lån som är tillåtliga måste få genomslag i den straffrättsliga bedömningen i detta fall”, fortsätter hovrätten. Det ska därför inte anses som ett olovligt tagande när kvinnan lånade kaffepaketet över helgen, med avsikten att återlämna ett exakt likadant efter helgen. Även åtalet för egenmäktigt förfarande ogillas därför.

Hovrätten är dock inte enig i sin bedömning utan frikänner kvinnan med röstetalet 3-2. Ett hovrättsråd och en hovrättsassessor är skiljaktiga och vill fälla kvinnan för stöld.

Isak Bellman

Instans: Hovrätterna

Rättsområden: [HR](#), [Egendomsbrott](#), [Åklagare](#), [Polis](#), [Övrig arbetsrätt](#)

LEXNOVA NYHETER

Juridisk nyhetsbevakning och rättsdatabas

Blendow Lexnova är Sveriges mest omfattande juridiska nyhetstjänst. Vår bevakning innefattar rättsfall, lagstiftning och förarbeten inom samtliga rättsområden. Genom skraddarsydda bevakningsprofiler säkerställer du kontinuerlig uppdatering av rätt information och slipper nyhetsflöden som inte berör dig.

Läs mer på lexnova.se/nyheter